

Program Czyste Powietrze w ocenie przedstawicieli samorządów

Wyniki badań ankietowych wykonanych przez [Polski Alarm Smogowy](#)
wśród przedstawicieli gmin

Metodologia

Ankieta online skierowana do wszystkich urzędów gmin w całej Polsce

Technika badawcza: Ankiety w wersji online oraz formie pdf wysłane do gmin za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Próba badawcza: Ankietę skierowano do wszystkich 2479 gmin. Otrzymano odpowiedzi od 1469 gmin w zdecydowanej większości w postaci wypełnionej ankiety online, w nielicznych przypadkach w formie pdf.

Termin realizacji: Badanie zrealizowano w dniach od 9 do 24 czerwca 2026 r. 23 czerwca wysłano ponowny list do gmin z przypomnieniem o terminie wypełnienia ankiety.

grupa docelowa

2479

gmin



pozyskano

1469

ankiet



zwrotność

59,3%

Statystyki

Dane statystyczne opisujące gminy, które wzięły udział w badaniu

Liczba mieszkańców gminy

	N	%
Do 10 tys.	909	61,9
10-50 tys.	501	34,1
50-100 tys.	32	2,2
100-250 tys.	19	1,3
Powyżej 250 tys.	8	0,5
Ogółem	1469	100,0

Typ gminy

	N	%
Wiejska	872	59,4
Miejsko-wiejska	399	27,2
Miejska	157	10,7
Miasto na prawach powiatu	41	2,8
Ogółem	1469	100,0

Czy gmina prowadzi punkt konsultacyjny?

	N	%
Tak	1376	93,7
Nie	70	4,8
Nie, ale planujemy w przyszłości	14	1,0
Działał, ale został zawieszony	9	0,6
Ogółem	1469	100,0

Czy gmina posiada własny program dotacyjny do wymiany źródeł?

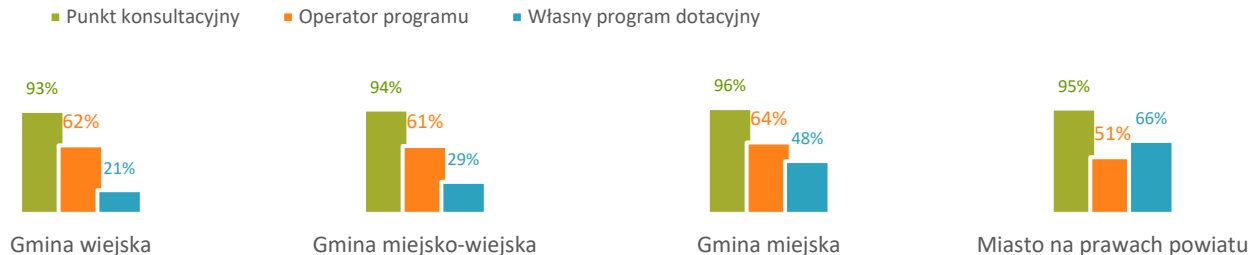
	N	%
Tak	403	27,4
Nie	1066	72,6
Ogółem	1469	100,0

Czy gmina pełni funkcję operatora?

	N	%
Tak	906	61,7
Nie	563	38,3
Ogółem	1469	100,0

Kto w gminie jest zaangażowany w obsługę mieszkańców w zakresie programów dotacyjnych?

	N	%
Pracownicy gminy	1370	93,3
Podmiot zewnętrzny	99	6,7
Ogółem	1469	100



Główne wyniki

1. Ogólna ocena i skuteczność programu

- **Podzielone zdania na temat wartości programu w zaspokajaniu potrzeb mieszkańców:** Choć 30% przedstawicieli gmin uważa, że program Czyste Powietrze dobrze odpowiada na potrzeby mieszkańców, to aż 33% jest przeciwnego zdania. Jednocześnie 35% gmin wystawia programowi w tym kontekście ocenę średnią '3'.
- **Brak wsparcia dla najuboższych:** Program w obecnym kształcie zawodzi w przypadku osób o najniższych dochodach. Aż **47% badanych uważa, że nie jest on skutecznym narzędziem dla grupy ubogich mieszkańców** (tylko 25% ocenia go w tym aspekcie pozytywnie).
- **Nieczytelne zasady:** Procedury są postrzegane jako zbyt skomplikowane dla mieszkańców przez 44% gmin (tylko 21% uznaje je za proste).

2. Kryzys zainteresowania po wznowieniu programu

- W przypadku obecnej wersji programu (obowiązującej od 31 marca 2025 r.) nieco przeważają opinie krytyczne: 34% gmin ocenia ją źle, a tylko 25% dobrze.
- W efekcie aż **82% ankietowanych zaobserwowało spadek zainteresowania programem** po jego wznowieniu.

3. Kluczowe bariery

- **Barieri finansowo-proceduralne:** Głównym problemem jest **długi czas oczekiwania na płatność (81% wskazań)**, konieczność inwestowania środków własnych (73%) oraz przewlekłe rozpatrywanie wniosków (73%).
- **Barieri techniczne:** Mieszkańców zniechęca **wymóg przeprowadzenia kompleksowej termomodernizacji (79%)**, konieczność opłacenia z góry audytu energetycznego (74%) oraz konieczność zaplanowania całej inwestycji już na etapie wniosku o dotację (73%).
- **Różnice terytorialne:** W gminach wiejskich i miejsko-wiejskich największą zmurą są opóźnienia w płatnościach (80-81%), podczas gdy **w miastach i miastach na prawach powiatu główną barierą jest wyłączenie wsparcia dla źródeł gazowych (85-89% wskazań)**.

4. Ocena planowanych zmian i rekomendacje gmin

Proponowany w tym roku przez NFOŚiGW nowy pakiet zmian ocenia pozytywnie 40% gmin, jednak aż 35% twierdzi, że będą one **niewystarczające, aby na nowo zwiększyć zainteresowanie programem** (tylko 23% wierzy w ich pełen sukces).

Spośród zmian proponowanych przez NFOŚ oraz dodatkowych propozycji przedstawionych w ankiecie najbardziej oczekiwane przez gminy reformy to:

- Wprowadzenie darmowego bonu na audyt energetyczny dla każdego (47%).
- Umożliwienie częściowej termomodernizacji (35%).
- Podniesienie progów dochodowych (35%).
- Złagodzenie wymogu 3-letniej własności budynku (35%).
- Możliwość rozdzielenia dotacji na dwa odrębne wnioski o dotację (np. odrębnie źródło, odrębnie ocieplenie) (34%).

74% przedstawicieli gmin uważa, że po wprowadzeniu niezbędnych zmian program może stać się skutecznym narzędziem poprawy jakości powietrza.

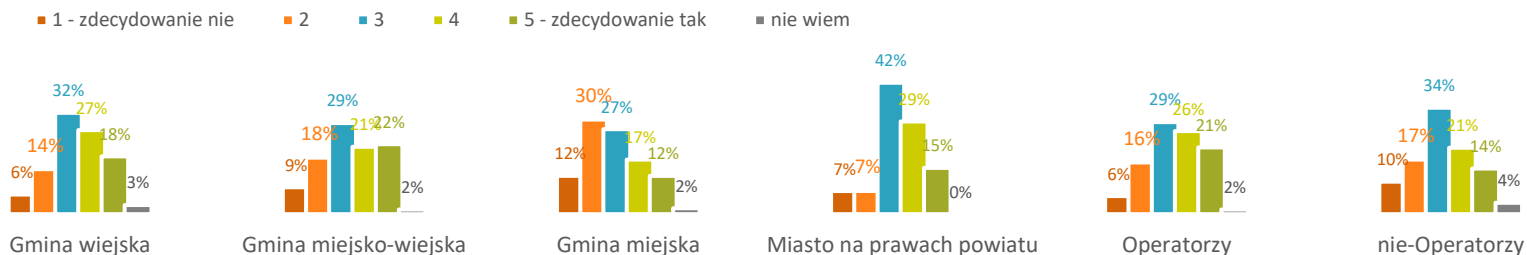
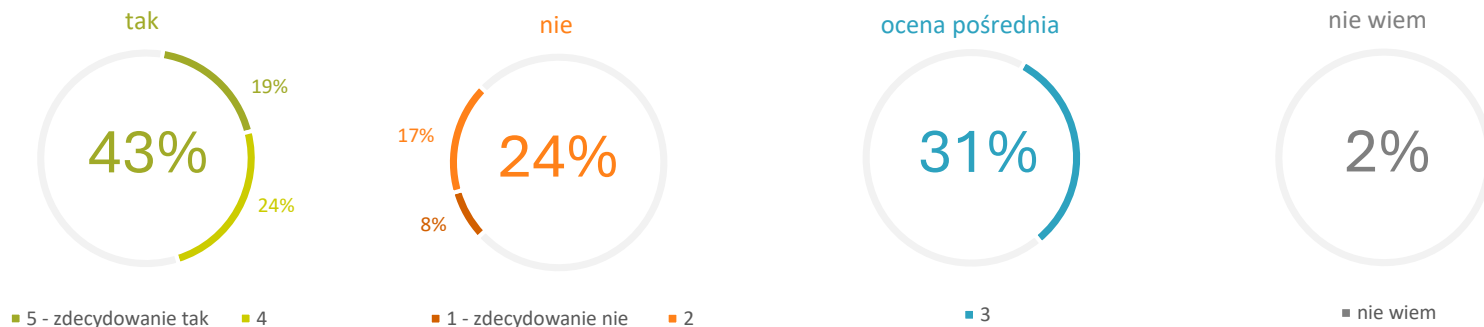
Ogólna ocena
programu Czyste Powietrze

Skuteczność programu

Ocena skuteczności programu jako narzędzia poprawy jakości powietrza

Czy Państwa zdaniem program Czyste Powietrze jest skutecznym narzędziem poprawy jakości powietrza w Państwa gminie?

Skala odpowiedzi 1 – zdecydowanie nie do 5 – zdecydowanie tak

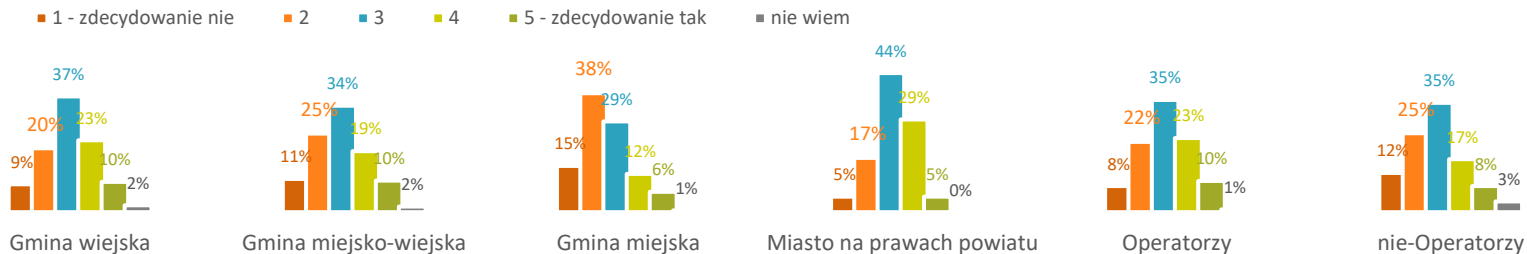
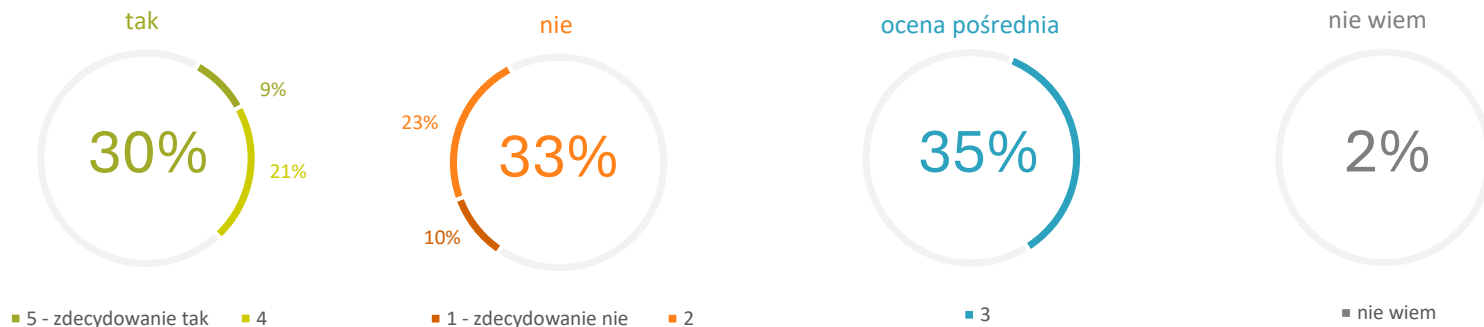


Trafność programu

Ocena wartości programu w zaspokajaniu potrzeb mieszkańców

Czy Państwa zdaniem program Czyste Powietrze dobrze odpowiada na potrzeby mieszkańców gminy?

Skala odpowiedzi 1 – zdecydowanie nie
do 5 – zdecydowanie tak

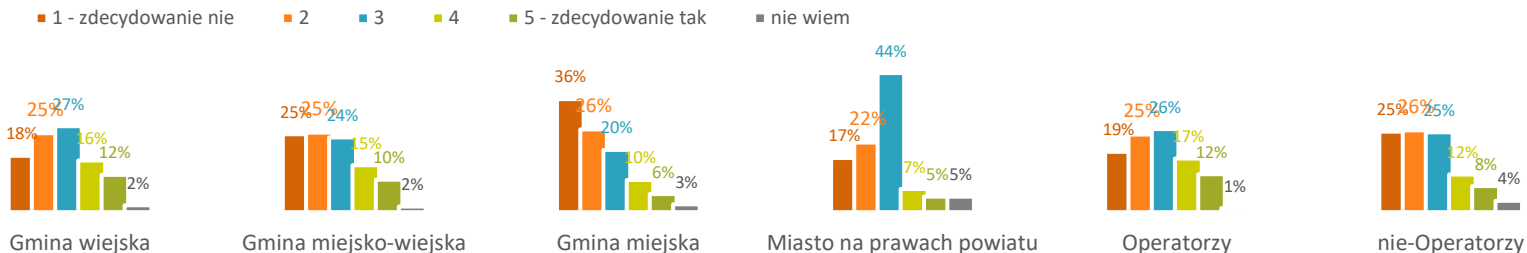
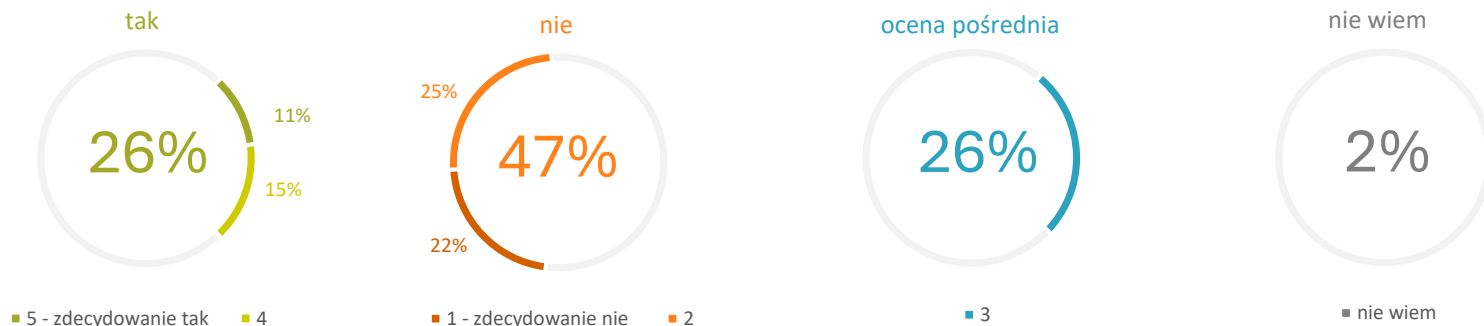


Odpowiedź na potrzeby ubogich

Ocena wartości programu w zaspokajaniu potrzeb ubogich mieszkańców

Czy Państwa zdaniem program Czyste Powietrze stanowi obecnie skuteczne narzędzie wymiany źródeł ciepła w grupie ubogich mieszkańców?

Skala odpowiedzi 1 – zdecydowanie nie do 5 – zdecydowanie tak



Aktualne zainteresowanie programem

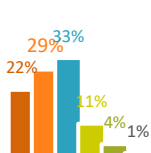
Ocena aktualnego zainteresowania programem przez mieszkańców

Czy mieszkańcy wykazują obecnie duże zainteresowanie programem?

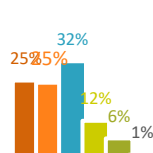
Skala odpowiedzi 1 – zdecydowanie nie
do 5 – zdecydowanie tak



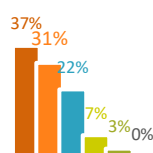
1 - zdecydowanie nie 2 3 4 5 - zdecydowanie tak nie wiem



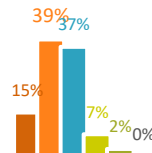
Gmina wiejska



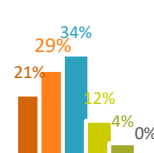
Gmina miejsko-wiejska



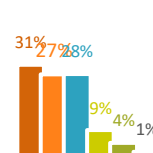
Gmina miejska



Miasto na prawach powiatu



Operatorzy



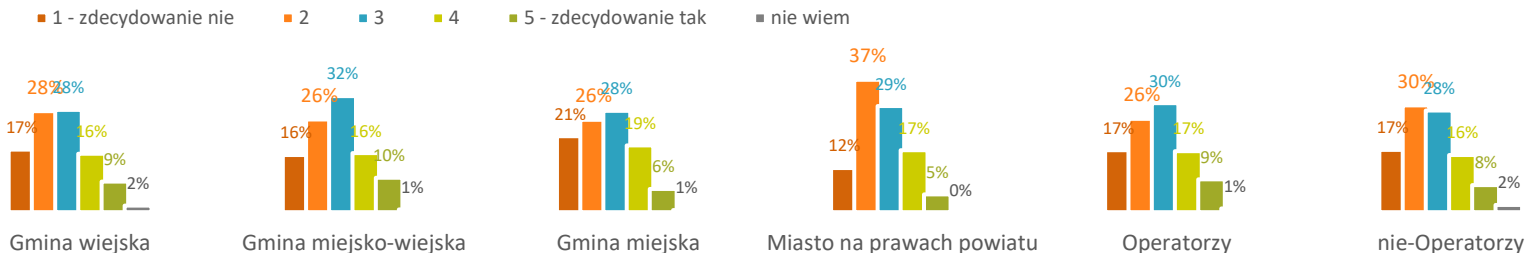
nie-Operatorzy

Przejrzystość zasad

Ocena czytelności zasad i procedur dla mieszkańców

Czy zasady i procedury Programu Czyste Powietrze są według Państwa proste i zrozumiałe dla mieszkańców gminy?

Skala odpowiedzi 1 – zdecydowanie nie do 5 – zdecydowanie tak

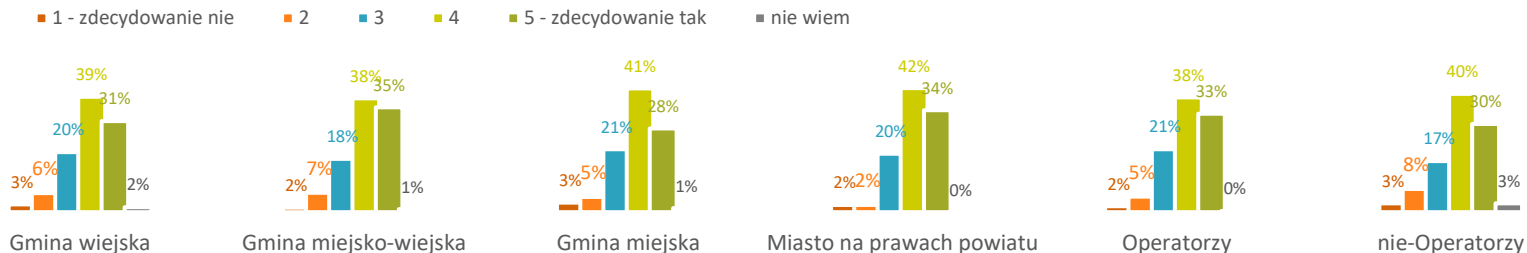
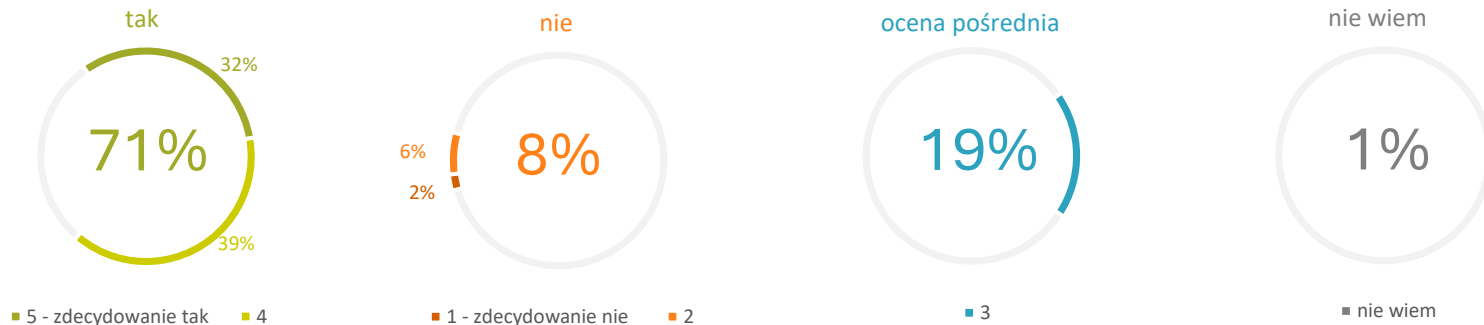


Przejrzystość zasad dla urzędników

Ocena czytelności zasad i procedur dla urzędników wspierających mieszkańców

Czy zasady i procedury programu Czyste Powietrze są wystarczająco jasne dla pracowników gminy wspierających mieszkańców w procesie pozyskania dotacji?

Skala odpowiedzi 1 – zdecydowanie nie do 5 – zdecydowanie tak

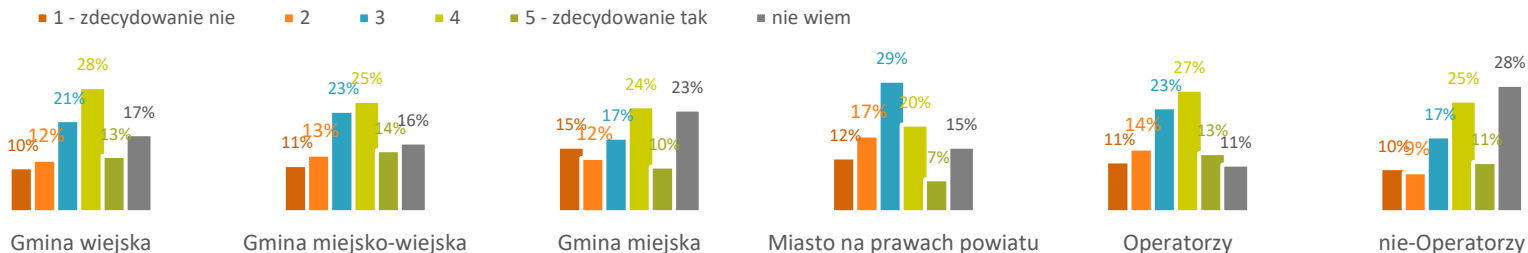
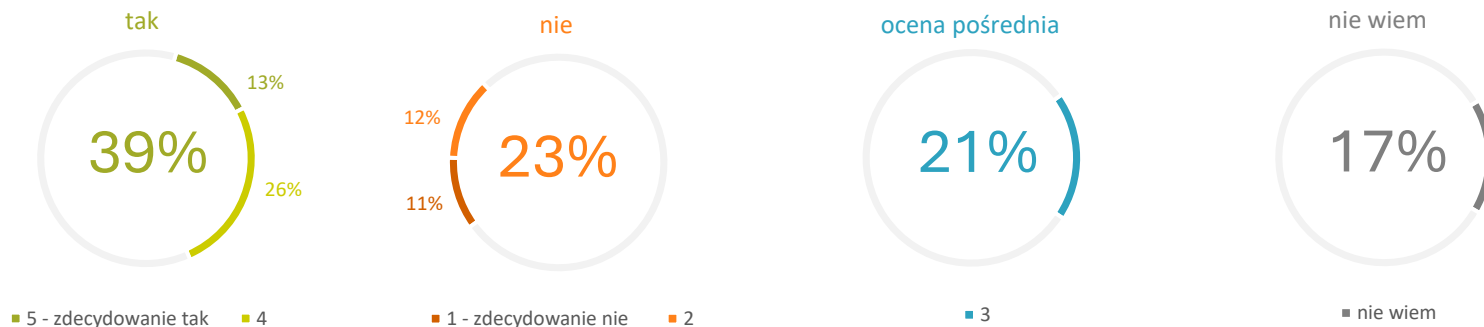


Wysokość finansowania dla gminy

Ocena wysokości środków otrzymywanych przez gminę na obsługę programu

Czy finansowanie przewidziane dla gminy/operatora pokrywa rzeczywiste koszty obsługi mieszkańców w ramach programu?

Skala odpowiedzi 1 – zdecydowanie nie
do 5 – zdecydowanie tak



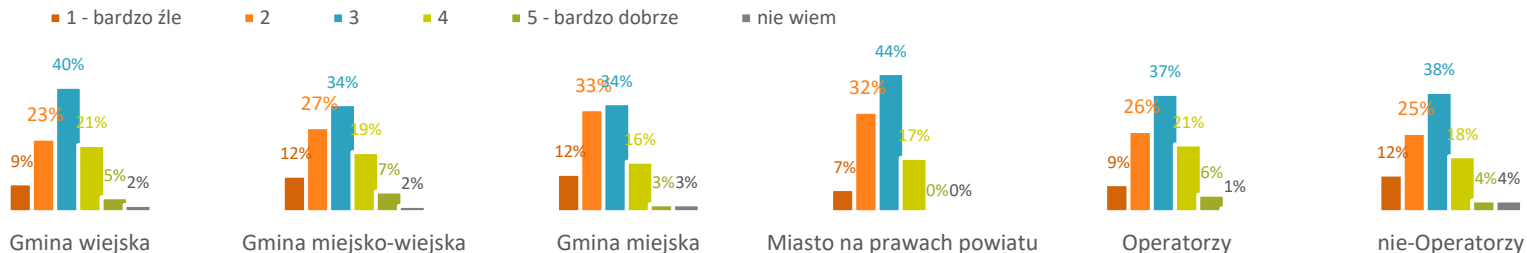
Ocena aktualnej wersji oraz
ogólna ocena planowanych zmian
w programie **Czyste Powietrze**

Aktualna wersja programu

Ocena aktualnej wersji programu obowiązującej od jego wznowienia

Jak ogólnie oceniają Państwo aktualną wersję programu Czyste Powietrze (obowiązującą od wznowienia programu - 31 marca 2025 r.)?

Skala odpowiedzi 1 – bardzo źle do 5 – dobrze dobrze

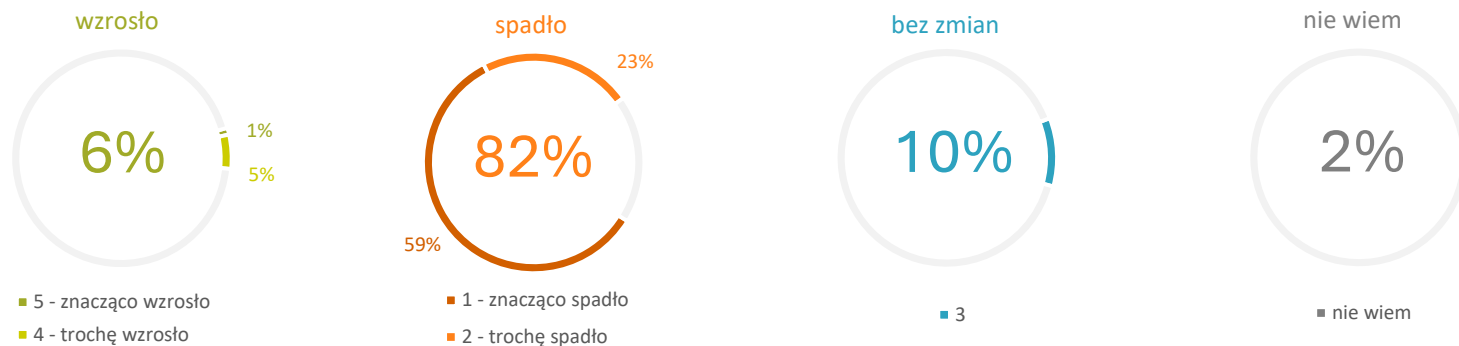


Zmiana zainteresowania programem

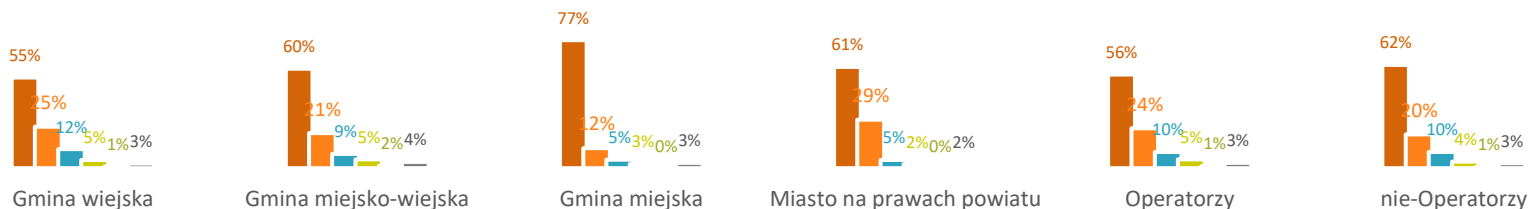
Ocena zmiany zainteresowania po wznowieniu programu

Jak według Państwa obserwacji zmieniło się zainteresowanie mieszkańców korzystaniem z programu Czyste Powietrze po 31 marca 2025 r. (po wznowieniu programu)?

Skala odpowiedzi 1 – znacząco spadło, 3 – bez zmian do 5 – znacząco wzrosło



1 - znacząco spadło 2 - trochę spadło 3 - bez zmian 4 - trochę wzrosło 5 - znacząco wzrosło nie wiem

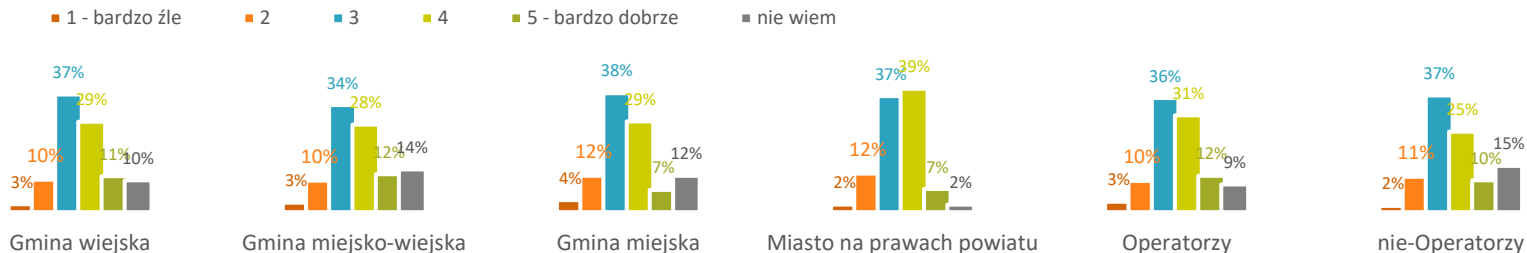
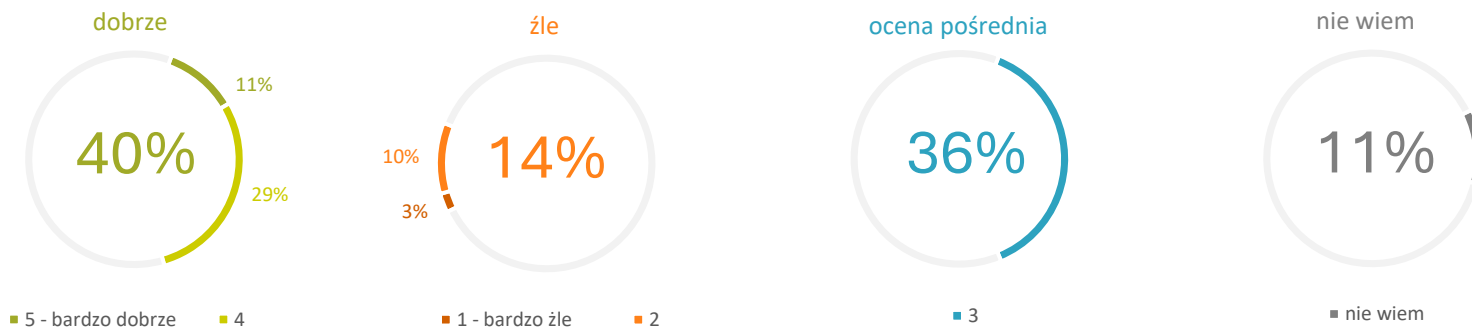


Zmiany w programie

Ocena zmian zaproponowanych przez NFOŚiGW

W tym roku NFOŚiGW przedstawił do konsultacji propozycję kolejnego pakietu zmian w programie Czyste Powietrze ([link](#)). Jak ogólnie oceniają Państwo propozycję nowych rozwiązań?

Skala odpowiedzi 1 – bardzo źle
do 5 – dobrze dobrze

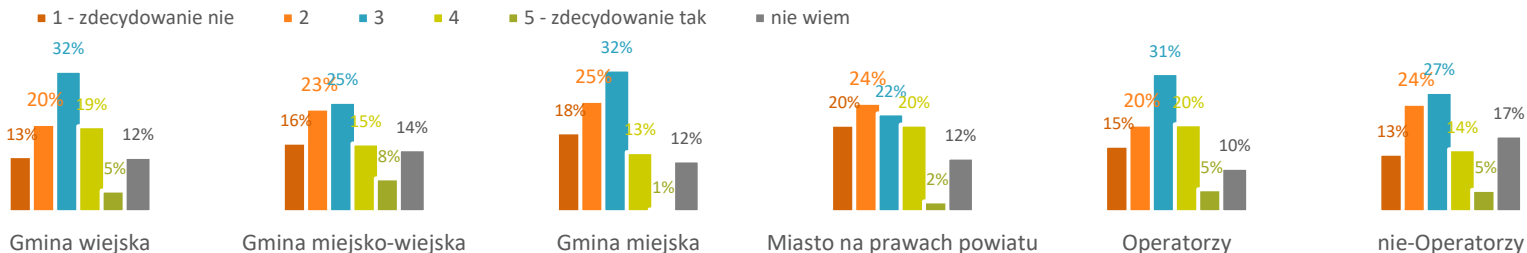


Wpływ proponowanych zmian

Prognoza wpływu proponowanych zmian na zainteresowanie programem

Czy Państwa zdaniem proponowane przez NFOŚiGW zmiany są wystarczające, aby zwiększyć zainteresowanie programem wśród mieszkańców?

Skala odpowiedzi 1 – zdecydowanie nie do 5 – zdecydowanie tak



Bariery w korzystaniu z programu Czyste Powietrze

Bariery w korzystaniu z programu

Główne bariery w wykorzystaniu programu – najwyższa wartość Top 2 Box*

Co według Państwa najbardziej utrudnia lub zniechęca mieszkańców w Państwa gminie do skorzystania z programu Czyste Powietrze?

81%

Długi czas oczekiwania na płatność

73%

Długi czas rozpatrywania wniosków o dofinansowanie

79%

Wymóg przeprowadzenia kompleksowej termomodernizacji

72%

Wyłączenie wsparcia dla źródeł gazowych

74%

Wymóg wykonania audytu energetycznego (koszt oraz konieczność poniesienia go przed dotacją)

70%

Wymóg prawa własności przez co najmniej trzy lata

73%

Konieczność kompleksowego zaplanowania całej inwestycji już na etapie wniosku (tylko jeden wniosek na budynek)

68%

Zmiana warunków w trakcie realizacji inwestycji - stosowanie listy cen maksymalnych wstecz

73%

Konieczność zainwestowania środków własnych

66%

Zbyt niskie progi dochodowe

Ranking barier zgodny z wartością Top 2 Box stanowiącą sumę odpowiedzi 5 – bardzo utrudnia i 4 – utrudnia.
Barieri zaprezentowane w kolejności od najwyższej wartości Top 2 Box do najniższej wartości.

*Zaprezentowano wyłącznie bariery z wartością powyżej średniej Top 2 Box obliczonej dla wszystkich barier ocenianych w ankiecie

Barier w korzystaniu z programu

Pełna lista barier zaprezentowana badanym

Co według Państwa najbardziej utrudnia lub zniechęca mieszkańców w Państwa gminie do skorzystania z programu Czyste Powietrze?

Ranking barier zgodny z wartościami Top 2 Box stanowiącą sumę odpowiedzi 5 – bardzo utrudnia i 4 – utrudnia. Bariery zaprezentowane w kolejności od najwyższej wartości Top 2 Box do najniższej wartości.



Barier w korzystaniu z programu

Główne bariery w gminach o różnych charakterystykach

Gminy wiejskie		Gminy miejsko-wiejskie		Gminy miejskie		Miasta na prawach powiatu	
Długi czas oczekiwania na płatność	81%	Długi czas oczekiwania na płatność	80%	Wyłączenie wsparcia dla źródeł gazowych	89%	Wyłączenie wsparcia dla źródeł gazowych	85%
Wymóg przeprowadzenia kompleksowej termomodernizacji	78%	Wymóg przeprowadzenia kompleksowej termomodernizacji	80%	Długi czas oczekiwania na płatność	84%	Konieczność kompleksowego zaplanowania całej inwestycji już na etapie składania wniosku o dotację	78%
Wymóg wykonania audytu energetycznego	74%	Wymóg wykonania audytu energetycznego	75%	Wymóg przeprowadzenia kompleksowej termomodernizacji	83%	Wymóg wykonania audytu energetycznego	76%
Konieczność zainwestowania środków własnych	73%	Wymóg prawa własności przez co najmniej trzy lata	74%	Konieczność kompleksowego zaplanowania całej inwestycji już na etapie składania wniosku o dotację	79%	Wymóg przeprowadzenia kompleksowej termomodernizacji	73%
Konieczność kompleksowego zaplanowania całej inwestycji już na etapie składania wniosku o dotację	73%	Wyłączenie wsparcia dla źródeł gazowych	74%	Wymóg wykonania audytu energetycznego	76%	Wymóg prawa własności przez co najmniej trzy lata	68%

Ranking barier zgodny z wartością Top 2 Box stanowiącą sumę odpowiedzi 5 – bardzo utrudnia i 4 – utrudnia.
Barierę zaprezentowano w kolejności od najwyższej wartości Top 2 Box do najniższej wartości.

Zaprezentowano po pięć barier zgodnie z najwyższą wartością Top 2 Box.

Inne bariery

Propozycje spontaniczne

Jakie inne istotne bariery w programie Czyste Powietrze Państwo zauważają?

	N	%
A. Bariery Finansowe i Ekonomiczne		
A1. Brak wkładu własnego / koszty początkowe: Brak oszczędności na start, niemożność wytożenia środków przed wypłatą dotacji, konieczność posiłkowania się kredytami, zjawisko ubóstwa energetycznego oraz ogólny brak realnego wsparcia dla osób najuboższych.	68	4,6%
A2. Zbyt niskie kwoty dotacji / ucinanie kosztów: Obniżanie dotacji na etapie ostatecznej wypłaty, kwestionowanie kosztów kwalifikowanych, kwoty dofinansowania nieadekwatne do realiów rynkowych.	28	1,9%
A3. Ceny materiałów i usług oraz sytuacja makroekonomiczna: Gwałtowny wzrost cen budowlanych, inflacja, rosnące utrzymania, niestabilna sytuacja geopolityczna, a także strach przed rosnącymi rachunkami	16	1,1%
A4. Problemy z prefinansowaniem: Skomplikacje z systemem prefinansowania, brak zaliczek dla najuboższych beneficjentów, strach wykonawców przed opóźnieniami w przelewach od funduszu.	58	3,9%
A5. Podatek VAT: Niekwalifikowalność podatku VAT, co stanowi dotkliwie, ukryte obciążenie finansowe dla inwestora.	15	1,0%
B. Bariery Biurokratyczne i Obsługowe (WFOŚiGW)		
B1. Długi czas procesowania: Wielomiesięczne oczekiwanie na rozpatrzenie wniosku, aneksowanie umowy oraz samą wypłatę środków; niewywiązywanie się funduszu z terminów zapisanych w regulaminie.	86	5,9%
B2. Nadmiar formalności i skomplikowane procedury: Trudny, zbyt sformalizowany proces wnioskowania; niezrozumiałe, zapisy w regulaminach, brak spójnej listy ZUM, bariera nie do przejścia bez pomocy z zewnątrz.	95	6,5%
B3. Komunikacja i współpraca z WFOŚiGW: Utrudniony kontakt z funduszem, rozbieżne interpretacje tych samych przepisów, wezwania do uzupełnień z błahych powodów, bardzo krótki czas na odpowiedź	124	8,4%
B4. Wymogi dokumentacyjne na etapie płatności: Konieczność dostarczania ogromnej ilości załączników, oświadczeń oraz rygorystycznie opisywanych faktur na etapie rozliczenia inwestycji.	90	6,1%
C. Zasady Programu i Kryteria Dostępności		
C1. Reguła 3 lat własności: Zapis wykluczający osoby, które niedawno kupiły stary dom i chcą szybko przeprowadzić jego remont i termomodernizację.	47	3,2%
C2. Kryteria i progi dochodowe: Niesprawiedliwy, zawyżony sposób przeliczania dochodu z 1 ha dla rolników; sztuczne windowanie dochodów przez wliczanie przeciętnych emerytur; analizowanie przychodu (zamiast dochodu) przy prowadzeniu działalności gospodarczej; zbyt restrykcyjne progi w ogóle.	53	3,6%
C3. Skomplikowany stan prawny nieruchomości: Problemy ze współwłasnością, brak wydzielonych ksiąg wieczystych (lokalii) w budynkach dwurodzinnych, nieuregulowane sprawy spadkowe, konflikty rodzinne blokujące uzyskanie zgód, wykluczenie budynków z działalnością gospodarczą powyżej 30% powierzchni.	18	1,2%
C4. Niestabilność programu: Częste zmiany regulaminów (obawa, że inwestor nie sprosta nowym wymaganiom po rozpoczęciu prac), brak spójnej i długoterminowej polityki rządu odnośnie preferowanych źródeł.	20	1,4%
D. Wymogi Techniczne i Zakres Dotacji		
D1. Audyt energetyczny: Niezrozumienie idei audytu, zawyżone koszty jego wykonania rynkowego, brak dostępnych audytorów, rygorystyczny wymóg ścisłego trzymania się parametrów z dokumentu.	138	9,4%
D2. Kwalifikowalność źródeł ciepła: Wykluczenie finansowania kotłów gazowych i pieców węglowych (obawy przed montażem pomp ciepła), niemożność montażu kotłów na pellet przez lokalne uchwały antysmogowe, brak miejsca w małych kotłowniach na wymagane, gabarytowe bufony ciepła.	132	9,0%
D3. Likwidacja starych źródeł: Bezwzględny nakaz fizycznej likwidacji kominków, pieców kaflowych i piecokuchni (mieszkańcy chcą je zachować jako awaryjne bezpieczeństwo energetyczne)	9	0,6%
D4. Kompleksowa termomodernizacja: Zbyt rygorystyczne wymagania dotyczące redukcji zużycia energii; brak możliwości uzyskania dotacji na pojedyncze elementy lub realizację prac systemem gospodarczym.	127	8,6%
E. Wykonawcy, Rynek i Otoczenie Programu		
E1. Nieuczciwe praktyki i negatywna rola operatorów: Działalność nieuczciwych firm instalacyjnych, "akwizytorów" (wyłudzających dotacje i wprowadzających w błąd) oraz negatywne postrzeżenie samej instytucji i obecności "operatorów" programu (jak oelementu potęgującego dezinformację).	54	3,7%
E2. Brak profesjonalistów: Ograniczony dostęp do rzetelnych, sprawdzonych i certyfikowanych firm instalacyjnych oraz budowlanych.	7	0,5%
F. Czynniki Informacyjne, Społeczne i Psychologiczne		
F1. Brak wiedzy i wykluczenie cyfrowe: Obawa seniorów przed wejściem w program z uwagi na konieczność obsługi komputera i dokumentów; brak czytelnych, ogólnopolskich kampanii informacyjnych.	40	2,7%
F2. Brak zaufania i strach przed kontrolą: Strach przed sankcjami, ewentualnymi kontrolami urzędników w domach oraz ryzykiem konieczności zwrotu dotacji w przyszłości.	27	1,8%
F3. Funkcjonowanie punktów konsultacyjnych: Niedofinansowanie, zablokowanie środków na działania promocyjne/edukacyjne, brak wystarczających szkoleń z ramienia WFOŚiGW dla pracowników tych punktów.	40	2,7%
G. Kategoria Neutralna / Brak uwag	889	60,5%

Propozycje zmian
w programie **Czyste Powietrze**

Oczekiwane zmiany w programie

Ocena zasadności wprowadzenia poszczególnych zmian

Jak bardzo potrzebne są, Państwa zdaniem, poniższe zmiany w programie Czyste Powietrze?

Ranking zmian zgodny z wartością Top 2 Box stanowiącą sumę odpowiedzi 5 – zdecydowanie potrzebna i 4 – potrzebna. Propozycje zmian zaprezentowane w kolejności od najwyższej wartości Top 2 Box do najniższej wartości.



Oczekiwane zmiany w programie

Zmiany wybrane przez gminy jako najważniejsze – czołowe 10 zmian

Proszę wskazać trzy najważniejsze Państwa zdaniem zmiany z przedstawionej listy.

47%

Wprowadzenie darmowego bonu na audyt energetyczny, dostępnego dla wszystkich potencjalnych beneficjentów

35%

Umożliwienie częściowej termomodernizacji w uzasadnionych przypadkach

35%

Podniesienie progów dochodowych

35%

Dodatkowe odstępstwa od wymogu 3-letniej własności budynku/lokalu

34%

Możliwość składania dwóch odrębnych wniosków o dotację na jeden budynek (np. oddzielnie na wymianę źródła ciepła i oddzielnie na działania termomodernizacyjne) lub inny rodzaj realnego podziału inwestycji na etapy

29%

Uproszczenie dokumentacji

28%

Przyspieszenie obsługi wniosków o płatność — skrócenie czasu oczekiwania na wypłatę środków

21%

Wydłużenie czasu realizacji inwestycji z 24 do 36 miesięcy

18%

Przyspieszenie obsługi wniosków o dofinansowanie

16%

Podniesienie poziomu prefinansowania

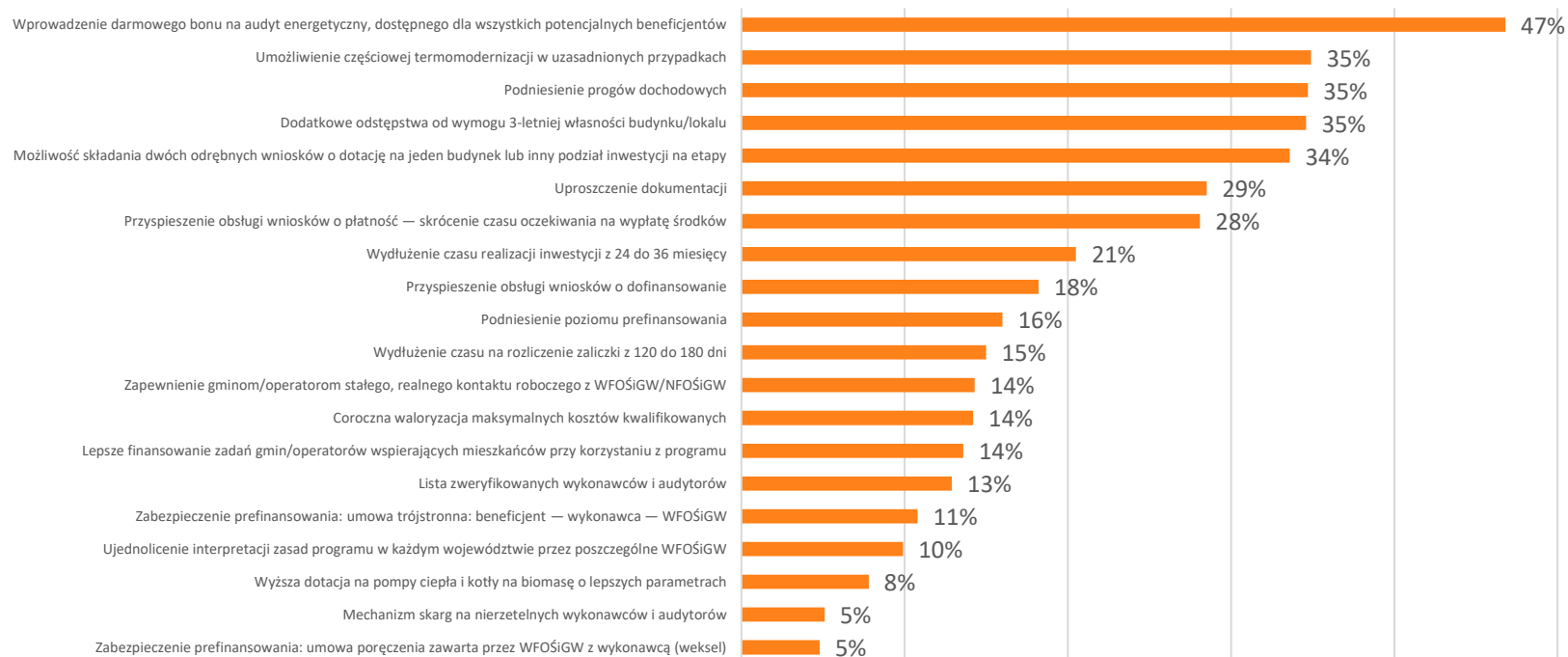
Udział gmin wskazujących daną zmianę wśród trzech najważniejszych. Hierarchia utworzona od propozycji zmiany, która uzyskała najwięcej wskazań.

Oczekiwane zmiany w programie

Pełny ranking rekomendowanych zmian

Proszę wskazać trzy najważniejsze Państwa zdaniem zmiany z przedstawionej listy.

Udział gmin wskazujących daną zmianę wśród trzech najważniejszych. Hierarchia utworzona od propozycji zmiany, która uzyskała najwięcej wskazań.



Oczekiwane zmiany w programie

Główne rekomendowane zmiany w gminach o różnych charakterystykach

Gminy wiejskie		Gminy miejsko-wiejskie		Gminy miejskie		Miasta na prawach powiatu	
Wprowadzenie darmowego bonu na audyt energetyczny, dostępnego dla wszystkich potencjalnych beneficjentów	46%	Wprowadzenie darmowego bonu na audyt energetyczny, dostępnego dla wszystkich potencjalnych beneficjentów	48%	Wprowadzenie darmowego bonu na audyt energetyczny, dostępnego dla wszystkich potencjalnych beneficjentów	47%	Umożliwienie częściowej termomodernizacji w uzasadnionych przypadkach	54%
Podniesienie progów dochodowych	37%	Możliwość składania dwóch odrębnych wniosków o dotację na jeden budynek - rodzaj realnego podziału inwestycji na etapy	36%	Dodatkowe odstępstwa od wymogu 3-letniej własności budynku/lokalu	41%	Dodatkowe odstępstwa od wymogu 3-letniej własności budynku/lokalu	46%
Umożliwienie częściowej termomodernizacji w uzasadnionych przypadkach	34%	Dodatkowe odstępstwa od wymogu 3-letniej własności budynku/lokalu	36%	Umożliwienie częściowej termomodernizacji w uzasadnionych przypadkach	40%	Wprowadzenie darmowego bonu na audyt energetyczny, dostępnego dla wszystkich potencjalnych beneficjentów	42%
Możliwość składania dwóch odrębnych wniosków o dotację na jeden budynek - rodzaj realnego podziału inwestycji na etapy	33%	Umożliwienie częściowej termomodernizacji w uzasadnionych przypadkach	33%	Możliwość składania dwóch odrębnych wniosków o dotację na jeden budynek - rodzaj realnego podziału inwestycji na etapy	34%	Przyspieszenie obsługi wniosków o płatność — skrócenie czasu oczekiwania na wypłatę środków	39%
Dodatkowe odstępstwa od wymogu 3-letniej własności budynku/lokalu	32%	Podniesienie progów dochodowych	32%	Uproszczenie dokumentacji	31%	Lista zweryfikowanych wykonawców i audytorów	32%

Udział gmin wskazujących daną zmianę wśród trzech najważniejszych. Hierarchia utworzona od propozycji zmiany, która uzyskała najwięcej wskazań.

Zaprezentowano po pięć rekomendowanych zmian zgodnie z najwyższą wartością udziału wskazań.

Inne oczekiwane zmiany

Propozycje spontaniczne

Jakie inne zmiany w programie Czyste Powietrze Państwa zdaniem powinny zostać wprowadzone?

A. Zmiany w zasadach kwalifikowalności i dostępności	N	%
A1. Zniesienie/skrócenie wymogu 3 lat własności: Usunięcie karencji dla nowych nabywców budynków wymagających termomodernizacji.	38	2,6%
A2. Zmiana progów dochodowych i weryfikacja majątkowa: Urealnienie progów, zmiana zasad dla rolników (hektar przeliczeniowy), ale także wprowadzenie kontroli majątkowej (np. liczby posiadanych nieruchomości) przy najwyższym dofinansowaniu, aby zapobiec wyłudzeniom przez osoby wykazujące sztucznie zerowy dochód.	31	2,1%
A3. Rozszerzenie katalogu budynków/beneficjentów: Włączenie budynków mających więcej niż dwa lokale (np. "czworaki") oraz uregulowanie kwestii współwłasności.	8	0,5%
A4. Odblokowanie określonych źródeł ciepła: Postulaty przywrócenia dotacji na piece gazowe, węglowe (ekogroszek) oraz dopuszczenie pozostawienia kominków.	98	6,7%
B. Zmiany dotyczące Audytu i Termomodernizacji		
B1. Rezygnacja z obowiązku audytu lub jego pełne finansowanie: Zniesienie audytu jako wymogu obligatoryjnego lub pokrywanie go w 100% ze środków funduszu.	75	5,1%
B2. Elastyczność zakresu prac (w tym wymiana samego źródła ciepła): Dopuszczenie wymiany tylko i wyłącznie pieca (bez przymusu pełnej termomodernizacji) oraz możliwość wnioskowania o pojedyncze ulepszenia (np. tylko wymiana jednego okna lub drzwi, zniesienie limitów za m2 ocieplenia).	43	2,9%
B3. Złagodzenie wymogów z audytu: Rezygnacja z konieczności restrykcyjnego realizowania wszystkich inwestycji wskazanych w audycie (rozluźnienie wskaźników).	13	0,9%
C. Zmiany Finansowe i Kosztowe		
C1. Urealnienie (podniesienie) kwot dotacji: Zwiększenie dopłat z uwagi na obecne ceny na rynku.	26	1,8%
C2. Zmiany w systemie wypłat (prefinansowanie i dotacje "z góry"): Wypłacanie środków przed realizacją inwestycji bezpośrednio wnioskodawcy.	35	2,4%
C3. Uznanie podatku VAT za wydatek kwalifikowalny: Zaprzestanie przerzucania kosztu VAT na beneficjenta.	4	0,3%
D. Procedury, Formalności i Biurokracja		
D1. Skrócenie czasu rozpatrywania wniosków: Szybsza ocena i szybsze przelewy.	30	2,0%
D2. Uproszczenie wniosków i dokumentacji: Radykalne zmniejszenie liczby załączników i ogólnej biurokracji; np. umożliwienie składania kilku wniosków na jeden dom z wyborem kosztów.	35	2,4%
D3. Ujednolicenie interpretacji i stabilność regulaminu: Jasne zasady i zakaz ich ciągłego zmieniania.	21	1,4%
D4. Wydłużenie czasu na realizację zadań: Więcej czasu na rozliczenie prac przez wykonawców.	12	0,8%
E. Organizacja, Wsparcie i Edukacja		
E1. Docenienie punktów gminnych: Zapewnienie finansowania i prowizji/premii dla pracowników obsługujących punkty.	39	2,7%
E2. Lepsza komunikacja z WFOŚiGW: Wdrożenie jednoczesnego, sprawnego informowania gminy, beneficjenta i operatora o konieczności poprawek (współpraca, a nie odrzucanie).	52	3,5%
E3. Zmiany w funkcjonowaniu Operatorów: Postulaty, aby operatorami nie byli zapracowani urzędnicy gminni, lecz wyłącznie specjaliści z uprawnieniami budowlanymi.	29	2,0%
E4. Baza niezetelnych wykonawców: Stworzenie ogólnopolskiej "czarnej listy" firm instalatorskich, aby chronić beneficjentów przed oszustami.	40	2,7%
E5. Ogólnopolskie kampanie informacyjne: Organizacja centralnych, szerokich kampanii w telewizji/internecie (np. z kalkulatorami zysków), by walczyć z dezinformacją i wykluczeniem.	2	0,1%
F. Brak innych		
F1. Brak innych propozycji: Odpowiedzi takie jak "Nie", "Brak uwag", "Wszystko zostało już wymienione powyżej".	1120	76,2%

Oczekiwana skuteczność reform

Ocena skuteczności programu po przeprowadzeniu jego reformy

Czy Państwa zdaniem program Czyste Powietrze po wprowadzeniu odpowiednich reform będzie skutecznym narzędziem poprawy jakości powietrza w Państwa gminie?

Skala odpowiedzi 1 – zdecydowanie nie
do 5 – zdecydowanie tak

